

Udskriftsdato: 20. december 2025

KEN nr 10238 af 16/11/2022 (Gældende)

**Ankestyrelsens principmeddelelse 35-22 om kontanthjælp -
uddannelseshjælp - selvforsørgelses- og hjemrejseydelse- overgangsydelse -
tilbagebetaling - dobbeltforsørgelse - modregning**

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 21-51007

Ankestyrelsens principmeddelelse 35-22 om kontanthjælp - uddannelseshjælp - selvforsørgelses- og hjemrejseydelse- overgangsydelse - tilbagebetaling - dobbeltforsørgelse - modregning

Note: Principmeddelelsen erstatter principmeddelelse 32-22. Årsagen er, at der er foretaget en korrekturmæssig rettelse i afgørelsen i den konkrete sag, som principmeddelelsen bygger på.

Principmeddelelsen fastslår

Det følger af princippet om dobbeltforsørgelse, at en borger ikke kan få udbetalt to forsørgelsesydelse samtidig eller for den samme periode. Hvis en borger, der har modtaget en offentlig forsørgelsesydelse, senere får udbetalt en anden offentlig forsørgelsesydelse, der dækker samme tidsrum og har samme formål, som den allerede udbetalte forsørgelsesydelse, kan kommunen vælge at træffe afgørelse om tilbagebetaling af den allerede udbetalte forsørgelsesydelse efter aktivlovens § 94, stk. 1.

Hvis kommunen vælger at træffe afgørelse om tilbagebetaling på grund af dobbeltforsørgelse, er kommunen forpligtet til at foretage modregning af den allerede udbetalte forsørgelsesydelse i den forsørgelsesydelse, der skal efterbetales. Det skal ske med bruttobeløbet (dvs. ydelsen før fratræk af skat) af den allerede udbetalte ydelse i bruttoløbet (dvs. efterbetalingen før fratræk af skat mv.) af den ydelse, som borgeren har krav på efterbetaling af.

Den konkrete sag

I den konkrete sag havde borgeren modtaget kontanthjælp fra den 18. september 2019. Kommunen afgjorde den 25. januar 2021, at borger havde ret til sygedagpenge med virkning fra den 18. september 2019, og borgeren havde dermed krav på en efterbetaling af sygedagpenge. Kommunen modregnede derefter den allerede udbetalte kontanthjælp i efterbetalingen af sygedagpenge og udbetalte det resterende beløb. Kommunen foretog imidlertid modregningen med nettobeløb i stedet for med bruttobeløb.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at borger havde været dobbeltforsørget i perioden fra den 18. september 2019 til den 25. januar 2021, idet efterbetalingen af sygedagpenge dækkede samme periode og havde samme formål – borgers forsørgelse – som den allerede udbetalte kontanthjælp. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede også, at kommunen var forpligtet til at foretage modregning af den allerede udbetalte kontanthjælp i efterbetalingen af sygedagpenge efter aktivlovens § 94, stk. 3, inden kommunen opgjorde et tilbagebetalingskrav i henhold til reglerne om tilbagebetaling på grund af dobbeltforsørgelse i aktivlovens § 94, stk. 1.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede desuden, at kommunen var forpligtet til at foretage modregningen af den allerede udbetalte kontanthjælp i efterbetalingen af sygedagpenge med bruttobeløb af begge ydelser.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Det har vi gjort for at fastslå, hvordan kommunerne skal opføre et tilbagebetalingskrav efter reglerne om dobbeltforsørgelse og foretage modregning, når en borger, der har modtaget en offentlig forsørgelsesydelse får efterbetalt en anden offentlig forsørgelsesydelse, der dækker samme tidsrum og har samme formål som den allerede udbetalte ydelse.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om aktiv socialpolitik, senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 241 af 12. februar 2021.

- § 94, stk. 1, om tilbagebetaling på grund af dobbeltforsørgelse
- § 94, stk. 3, om kommunernes modregning ved tilbagebetaling på grund af dobbeltforsørgelse

Praksis

Gældende:

Følgende principmeddelelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

Principmeddelelse 100-17:

Principmeddelelsen fastslår, at en indtægt, der udbetales senere end den måned, den vedrører eller efter det sædvanlige udbetalingstidspunkt, er en efterbetaling, hvis den sene betaling ikke alene skyldes en praktisk forsinkelse, men at der har været tvivl om retten til indtægten. Principmeddelelsen fastslår også, at reglerne om tilbagebetaling på grund af dobbeltforsørgelse finder anvendelse, hvis en efterbetaling af en indtægt dækker samme formål og samme tidsrum som en tidligere udbetalt hjælp.

Principmeddelelse A-16-06:

Principmeddelelsen fastslår, at kontanthjælp kan kræves tilbagebetalt ved efterbetaling af arbejdsløshedsdagpenge, også selvom der reelt ikke udbetales et beløb ved efterbetalingen på grund af en aftale mellem borgere og A-kassen. Årsagen er, at efterbetalingen dækkede samme periode og havde samme formål som den allerede udbetalte kontanthjælp.

Principmeddelelse A-11-05:

Principmeddelelsen fastslår, at hjælp ydet under aktivering ikke skal tilbagebetales, uanset om modtageren af hjælpen senere opnår en ydelse, der dækker samme tidsrum og har samme formål, som den allerede udbetalte kontanthjælp. Årsagen er, at borgeren i perioder med aktivering mv. har ydet noget til gengæld for hjælpen.

Vejledninger

Vi har også anvendt Vejledning om lov om aktiv socialpolitik, nr. 39 af 5. marts 1998

- Pkt. 446 om dobbeltforsørgelse

Den konkrete afgørelse

Sag nr. 1, journalnummer 21-51007

Du har klaget over X Kommunes afgørelse om beregning af og tilbagebetaling af hjælp. Kommunen afgjorde sagen den 21. januar 2021.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har været dobbeltforsørget i perioden fra den 18. september 2019 til den 24. januar 2021.
- Kommunen skal behandle spørgsmålet om opgørelse af efterbetalingen af sygedagpenge igen.

Det betyder, at vi er enige med kommunen i, at du har været dobbeltforsørget i perioden fra den 18. september 2019 til den 24. januar 2021. Det betyder også, at vi hjemviser spørgsmålet om opgørelse af efterbetaling af sygedagpenge til ny behandling og at kommunen skal afgøre denne del af sagen på ny.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at du har været dobbeltforsørget i perioden fra den 18. september 2019 til den 24. januar 2021.

Vi vurderer, at du, efter, at du har fået udbetalt kontanthjælp for perioden fra den 18. september 2019 til den 24. januar 2021, har fået udbetalt sygedagpenge, der dækker samme tidsrum og har samme formål som den allerede udbetalte kontanthjælp.

Vi vurderer endvidere, at kommunen var berettiget til at foretage modregning af den allerede udbetalt kontanthjælp i efterbetalingen af sygedagpenge inden den udbetalte din efterbetaling.

Vi vurderer også, at kommunen har foretaget modregningen forkert. Kommunen skal derfor behandle denne del af sagen igen.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at du månedligt har fået udbetalt kontanthjælp i perioden fra den 18. september 2019 til den 24. januar 2021.

Vi lægger også vægt på, at du ved kommunens afgørelse af den 25. januar 2021 blev bevilget sygedagpenge med virkning fra den 18. september 2019. Du har således været dobbeltforsørget i perioden fra den 18. september 2019 til den 24. januar 2021.

Vi lægger yderligere vægt på, at du den 28. januar 2021 fik udbetalt sygedagpenge for perioden fra den 18. september 2019 til den 24. januar 2021.

Vi lægger videre vægt på, at det fremgår af reglerne om tilbagebetaling på grund af dobbeltforsørgelse i aktivlovens § 94, stk. 3, at kommunen skal trække den allerede udbetalte ydelse fra i den ydelse, som borgeren har til gode, før denne ydelse udbetales. Kommunen har således ret til at foretage modregning af kontanthjælp for perioden fra den 18. september 2019 til den 24. januar 2021 i efterbetalingen af sygedagpenge.

Vi lægger dog også vægt på, at kommunen ifølge de foreliggende oplysninger har foretaget modregning af den allerede udbetalte kontanthjælp i efterbetalingen af sygedagpenge med nettobeløb.

Vi lægger i den forbindelse vægt på, at det fremgår af aktivlovens § 94, stk. 3, at kommunen skal foretage modregningen med ydelserne inden der indbetales skat. Det betyder, at kommunen skulle have trukket brutto-kontanthjælpen (dvs. kontanthjælpen inden træk af skat mv.) for perioden fra den 18. september 2019 til den 24. januar 2021 fra i brutto-efterbetalingen af sygedagpenge (dvs. sygedagpengene inden træk af skat mv.) for perioden fra den 18. september 2019 til den 24. januar 2021 og derefter havde udbetalt et eventuelt restbeløb til dig.

Vi er i den forbindelse opmærksomme på, at det fremgår af kommunens genvurdering af den 14. juli 2021, at kommunens system ikke kunne håndtere brutto-modregning af ydelserne, men kun nettoudregning. Vi lægger dog vægt på, at det fremgår af loven, at modregningen skal ske med brutto-ydelserne. Det forhold, at kommunens system ikke kan håndtere dette, kan således ikke tillægges betydning.

Hvad skal kommunen gøre

Kommunen skal opgøre, hvad du har fået udbetalt brutto i kontanthjælp for perioden fra den 18. september 2021 til den 24. januar 2021. Kommunen skal derefter opgøre, hvad du er berettiget til i brutto-sygedagpenge for perioden fra den 18. september 2019 til den 24. januar 2021. Derefter skal kommunen trække beløbet for brutto-kontanthjælpen fra i brutto-beløbet for efterbetalingen af sygedagpenge.

Hvis der herefter resterer et beløb af efterbetalingen af sygedagpenge, så skal kommunen udbetale dette beløb til dig.

Du kan klage over den nye afgørelse efter de almindelige regler. Det betyder, at du kan klage til kommunen inden fire uger efter, du har modtaget den nye afgørelse.

Vi bemærker, at kommunen den 8. marts 2021 har truffet afgørelse om at bevilge dig 28.466,44 kr. efter reglerne om enkeltydelser i aktivlovens § 81. Det fremgår af afgørelsen, at du den 28. januar 2021 havde fået udbetalt 21.707 kr. i efterbetaling af sygedagpenge og at du havde 28.466,44 kr. til gode. Kommunen udbetalte dette tilgodehavende som en enkeltydelse, og det fremgår, at du skulle tilbagebetale ydelsen, når Skat havde om-beregnet din årsopgørelse. Vi bemærker i den forbindelse, at kommunen skal udbetale et eventuelt tilgodehavende uden tilbagebetalingspligt, idet det er tale om penge, som du har krav på efter loven.

Om reglerne

Kommunen kan træffe afgørelse om tilbagebetaling, når en person, der har modtaget hjælp, senere får udbetalt en erstatning, et underholdsbidrag eller lignende, der dækker samme tidsrum og samme formål som den udbetalte hjælp.

Kommunen kan ikke træffe beslutning om tilbagebetaling på grund af dobbeltforsørgelse af den hjælp, som en person modtager under tilbud, og af engangsbeløb efter § 25 a.

Efter Ankestyrelsens praksis skal hjælp ydet under aktivering ikke tilbagebetales, uanset om modtager senere opnår en ydelse, der dækker samme tidsrum og samme formål som den udbetalte kontanthjælp, idet personen i en sådan situation yder noget til gengæld for hjælpen.

Har en person som følge af afgørelse eller dom krav på efterbetaling af en ydelse, herunder en ydelse efter anden lov, og dækker denne ydelse samme tidsrum og samme formål som en udbetalt ydelse efter denne lov, skal kommunen fradrage den udbetalte ydelse efter denne lov i kravet, før kommunen kan opgøre et eventuelt tilbagebetalingskrav efter denne lov over for personen. I opgørelsen indgår ydelserne, før der indbetales skat.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på www.ast.dk.